

19.

VOORLOOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPORTEURS over de ontwerpen van wet tot wijzi-
ging der Ongevallenwet 1921 en der Land- en Tuinbouw-
ongevallenwet 1922.

Verscheidene leden gaven bij het afdeelingsonderzoek van hunne instemming met deze wetsontwerpen blijk. Daarnevens wilden zij niet nalaten zich aan te sluiten bij de ook in de Tweede Kamer reeds gemaakte opmerking, dat de ontwerpen lang op zich hebben laten wachten.

Met het oog op de snelle en onverwachte veranderingen, welke de technische ontwikkeling in het arbeidsproces vermag teweeg te brengen, ten gevolge waarvan nieuwe beroepsziekten eensklaps zich kunnen voordoen, achtten deze leden het ter bespoediging van de vaststelling van nieuwe beroepsziekten, wenschelijk de mogelijkheid te openen, om, in stede van, gelijk thans noodzakelijk is, bij de wet, de vaststelling van de ziekten, welke als beroepsziekten moeten worden aangemerkt, te doen geschieden bij algemeenen maatregel van bestuur.

Eene zeer groote verbetering achtten de aan het woord zijnde leden de opneming in de wet van silicose als beroepsziekte in het algemeen en van de mijnwerkers in het bijzonder. Zij vroegen zich hierbij echter wel af, of voor de vaststelling van deze ziekte bij de getroffenenen niet zoo vele waarborgen worden gevorderd, dat de facto te weinigen van deze wettelijke voorziening profijt zullen kunnen hebben.

Dezelfde leden betreurden, dat de Minister nystagmus en kruipknie afwijst als beroepsziekten der mijnwerkers. Deze ziekten, welke betrekkelijk veelvuldig in het mijnbedrijf voorkomen, zijn, naar hun oordeel, even onmiskenbaar beroepsziekten als silicose en mijnwormziekte. Zij aanvaardden niet als overwegend bezwaar, dat het optreden van nystagmus en kruipknie moeilijk zou zijn vast te stellen, alsook dat bezwaarlijk zou zijn uit te maken of zij tijdens de uitoefening van den mijnarbeid zijn ontstaan. Zij drongen er bij den Minister op aan de opneming van deze beroepsziekten in de wet alsnog wel te willen overwegen.

Ten slotte verklaarden bedoelde leden met leedwezen te hebben kennis genomen van 's Ministers standpunt ten aanzien van de vraag van vaststelling der tuberculose als beroepsziekte van het verplegend personeel. Ook in dit geval achtten zij de moeilijkheid van bepaling van deze ziekte als een gevolg van besmetting in het bedrijf, niet onoverkomelijk. Vóór de indienstelling van dit personeel, zoo merkten zij op, is er toch voldoende gelegenheid voor scherpe keuring. Zij zouden het toejuichen, indien de Minister mede op dit punt zijne meening zou willen herzien.

Aldus vastgesteld den 18den November 1938.

SIKKES.

NIVARD.

IN 'T VELD.

DE ZWAAN.

VAN VOORST TOT VOORST.

19.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS
over het ontwerp van wet tot wijziging der Ongevallenwet
1921 en der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Ter beantwoording van de bij het Voorloopig Verslag gemaakte opmerkingen moge het volgende dienen.

Met betrekking tot de opmerking, dat de ontwerpen lang op zich hebben laten wachten, moge de ondergeteekende verwijzen naar het door hem ter zake van een zelfde opmerking, gemaakt in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, in de Memorie van Antwoord op dat Voorloopig Verslag uiteengezette, waaruit naar zijn meening blijkt, dat het langdurig tijdsverloop niet mag worden geweten aan te weinig voortvarendheid.

Zoals de ondergeteekende bij de behandeling van de onderhavige wetsontwerpen in de vergadering der Tweede Kamer (*Handelingen*, blz. 58, linkerkolom) heeft medegedeeld, is hij bereid om het thans ook in deze Kamer bepleite denkbeeld om de vaststelling van de ziekten, welke als beroepsziekten moeten worden aangemerkt, niet, zooals thans noodzakelijk is, bij de wet, doch bij algemeenen maatregel van bestuur te doen geschieden, nogmaals in overweging te nemen. Dit sluit uit den aard der zaak niet in, dat omtrent het resultaat van die overweging thans eenige toezegging wordt gedaan.

De in het betreffende wetsontwerp voor de vaststelling van de aanspraak op schadeloosstelling in geval van silicose gestelde vereischten zijn, naar de ondergeteekende meent, alleszins redelijk. Evenals bij de overige beroepsziekten moet ook met betrekking tot de silicose, wil deze den daaraan lijdenden arbeider aanspraak kunnen geven op de wettelijke schadeloosstellingen, redelijkerwijze kunnen worden aangenomen, dat de silicose gevolg is van de beroepsbezigheden van den arbeider. Vandaar de voorwaarde, dat redelijkerwijze moet kunnen worden aangenomen, dat de betrokkene aan de schadelijke inwerking van steenstof is blootgesteld geweest. Andere, speciaal voor deze beroepsziekte gestelde eischen, kent het wetsontwerp niet. De ondergeteekende acht dan ook ongegrond de vrees, dat bij de gevolgde redactie te weinigen van hen, die als gevolg van hun beroepsarbeid aan silicose zijn komen te lijden, in het genot van de hun door de wet toegedachte voorziening zouden kunnen treden.

Voor zoover de hier aan het woord zijnde leden het oog hadden op het vereischte, dat de silicose de beslissende oorzaak moet zijn van de ongeschiktheid of van den dood, moge er op worden gewezen, dat daarbij de redactie is gevolgd van het betreffende verdrag, volgens welke de silicose moet zijn „une cause déterminante de l'incapacité ou de la mort”.

Aan den uitgeoefenden aandrang om nystagmus en kruipknie als beroepsziekte voor de mijnarbeiders en tuberculose als beroepsziekte voor het verplegend personeel alsnog in de wet op te nemen, kan de ondergeteekende niet voldoen. De gronden, waarop dat afwijzend standpunt berust, heeft de ondergeteekende uitvoerig uiteengezet in zijn rede bij de behandeling van de onderhavige wetsontwerpen in de Tweede Kamer der Staten-

Generaal (*Handelingen*, blz. 58, rechterkolom, en 59, linkerkolom). De opneming van nystagmus werd door den ondergeteekende ontraden, niet omdat het optreden van deze ziekte moeilijk zou zijn vast te stellen, maar op dezen grond, dat het bij den tegenwoordigen stand der medische wetenschap niet mogelijk is bij deze ziekte langs objectieven weg de vraag te beantwoorden, of al dan niet bij den lijder arbeidsongeschiktheid bestaat, zoodat men afhankelijk is van de door den patiënt geuite klachten. Daarbij kon de ondergeteekende zich beroepen op de zienswijze van dr. VERHAGEN in zijn proefschrift „Mijnwerkers nystagmus en adaptatie-stoornissen”.

Met betrekking tot kruipknie worde er nogmaals op gewezen, dat de chronische bursitis jarenlang kan bestaan zonder dat bepaalde symptomen naar voren treden, om dan plotseling een verergering te vertoonen. Daarom is bij deze ziekte niet te beantwoorden de vraag, welke speciaal bij beroepsziekten antwoord vraagt, of de aandoening is ontstaan in het bedrijf, waarin de patiënt werkzaam is, en of de aandoening in het algemeen in een bedrijf is ontstaan.

Ten slotte wil de ondergeteekende met betrekking tot de opneming van tuberculose als beroepsziekte voor verplegend personeel tegenover de in het Voorloopig Verslag uitgesproken meening, dat de moeilijkheid van bepaling van deze ziekte als een gevolg van besmetting in het bedrijf niet overkomelijk zoude zijn, in aansluiting aan hetgeen door hem reeds bij de behandeling van deze aangelegenheid in de Tweede Kamer werd aangevoerd, nog het volgende plaatsen.

Indien de longtuberculose onder verplegend personeel als beroepsziekte wordt opgenomen, moet er een wettelijke verplichting worden opgelegd aan de besturen van de ziekeninrichtingen om bij aanneming van nieuw personeel dat door middel van

Röntgenopname te onderzoeken. Wordt dit niet gedaan, dan zal uiterst bemoeilijkt worden de vaststelling naderhand of de verpleegster de tuberculose in de uitoefening van haar beroep heeft opgedaan of dat zij deze reeds bij haar in dienst treden had. Het bewijs dan zal in verreweg de meeste gevallen niet te leveren zijn. Zulk een wettelijke verplichting bestaat niet. Werd zij in de wet nedergelegd, dan zou daarmee een der thans bestaande bezwaren tegen opneming van tuberculose vervallen. Zooals de ondergeteekende bij de mondelinge behandeling van het onderhavige ontwerp in de Tweede Kamer heeft medegedeeld, wil hij de materie van de opneming van de onderwerpelijke ziekte als beroepsziekte van het verplegend personeel nog nader overwegen.

De Minister van Sociale Zaken,

C. P. M. ROMME.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit antwoord aan de Kamer haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld den 29sten November 1938.

SIKKES.

NIVARD.

IN 'T VELD.

DE ZWAAN.

VAN VOORST TOT VOORST.